

Briuselis, 2016 m. gruodžio 1 d.
(OR. en)

15070/16

SOC 763
EMPL 512
ECOFIN 1143
EDUC 411

PRANEŠIMAS

nuo: Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER I)

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 14366/16 SOC 703 EMPL 482 ECOFIN 1037 EDUC 375

Komisijos dok. Nr.: 14358/16 ECOFIN 1033 UEM 362 SOC 699 EMPL 479 COMPET 581
ENV 709 EDUC 372 RECH 312 ENER 383 JAI 938 EUROGROUP 22

Dalykas: Rekomendacija dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl euro zonos
ekonominės politikos

I. IVADAS

2016 m. lapkričio 16 d. Komisija pateikė rudens ekonomikos dokumentų rinkinį, įskaitant metinę augimo apžvalgą (MAA), išpėjimo mechanizmo ataskaitą (IMA) ir bendros užimtumo ataskaitos projektą. Kaip ir ankstesniais metais, į dokumentų rinkinį taip pat įtrauktas Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projektas, siekiant geriau integruoti ES ekonomikos valdymo euro zonos ir nacionalinius aspektus.

Dokumentų rinkinyje atsispindi tai, kad ES prasidėjo ekonomikos atsigavimas, kuris dar yra trapus, tačiau turi tęstis. Tuo pačiu metu dėl šio ekonomikos atsigavimo pradedama kurti vis daugiau darbo vietų, net jei užimtumo ir socialiniai rezultatai valstybėse narėse vis dar labai skiriasi. Šių metų prioritetai: naujas postūmis investicijoms, struktūrinių reformų vykdymas ir atsakingai valdomų viešųjų finansų užtikrinimas, politikos tęstinumo demonstravimas ir susitelkimas į griežtesnį įgyvendinimą. Įgyvendinant įvairius prioritetus stiprinami socialiniai aspektai.

II. EURO ZONAI SKIRTA REKOMENDACIJA

Kol bus nustatytas euro zonai skirtos rekomendacijos tvarkaraštis, komitetų (Ekonominės politikos komiteto (EPK) (euro zonos sudėties), Užimtumo komiteto (EMCO) ir Socialinės apsaugos komiteto (SAK) pirmininkai pirmininkaujančiai ir pirmininkausiančiai valstybėms narėms pateikė bendrą nuomonę dėl euro zonai skirtos rekomendacijos įgyvendinimo, įsipareigodami glaudžiai bendradarbiauti, kad būtų laiku pateikti suderinti pasiūlymai. Šis požiūris atitinka periodiško konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų teikimo procesą ir pastarojo meto pokyčius siekiant stiprinti socialinio valdymo sistemą, be kita ko, įgyvendinant Europos semestrą.

Lapkričio 21 d. EMCO ir SAK surengė bendrą posėdį, kuriame nagrinėjo ir svarstė rekomendacijos užimtumo ir socialinius aspektus. Komitetai susitarė dėl kelių Komisijos teksto pakeitimų. Tada EMCO ir SAK pirmininkai šiuos pakeitimus pristatė lapkričio 22 d. EPK (euro zonos sudėties) posėdyje, kuriame buvo padaryta nedidelių pakeitimų.

Euro zonai skirtos rekomendacijos užimtumo ir socialiniai aspektai pateikiami **3 rekomendacijoje ir 5 konstatuojamojoje dalyje**. Atitinkamai šiose dalyse padaryti EMCO / SAK pakeitimai. Be to, atitinkamai nurodomosiose dalyse ir 3 konstatuojamojoje dalyje padaryti du papildomi nedideli labiau techninio / procedūrinio pobūdžio pakeitimai.

Šiame tekste atsižvelgiama į pakeitimus, dėl kurių sutarta EPK (euro zonos sudėties), tačiau tik dėl tų dalių, kurios priskiriamos EPSCO tarybos kompetencijai (3 ir 5 konstatuojamųjų dalių). Dėl likusio teksto šiuo metu diskutuojama ECOFIN komitetuose, kurie gali padaryti papildomų teksto pakeitimų.

Nuolatinių atstovų komitetas lapkričio 30 d. apsvarstė pasiūlymą (pateiktą dok. 14366/16) ir susitarė dėl nedidelių nurodomųjų dalių teksto pakeitimų, kurie yra **paryškinti**. Komiteto lygmeniu padaryti Komisijos pasiūlymo (pateikto dok. 14358/16) pakeitimai **paryškinti**, o išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu [...].

III. IŠVADOS

Nuolatinių atstovų komitetas susitarė perduoti rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projektą EPSCO tarybai.

Tarybos (EPSCO) prašoma patvirtinti iš dalies pakeistos, šio pranešimo priede išdėstytos euro zonai skirtos rekomendacijos aspektų, susijusių su užimtumo ir socialine politika, dalį.

Rekomendacija dėl
TARYBOS REKOMENDACIJOS
dėl euro zonos ekonominės politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 2 dalimi,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo², ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto nuomonę dėl darbo rinkos ir socialinės politikos klausimų,

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

kadangi:

- (1) euro zonos ekonomikos atsigavimas tęsiasi, tačiau išlieka trypus. Pastaraisiais metais padaryta didelė pažanga: nuo 2015 m. euro zonos realusis BVP atsigavo iki prieš krizę buvusio lygio, o nedarbas nukrito iki žemiausio lygio nuo 2010–2011 m. Tačiau visuminė paklausa vangi, infliacija gerokai mažesnė už tikslą, nepaisant labai palankios Europos Centrinio Banko pinigų politikos, o ekonomikos augimą stabdo tokie krizės padariniai, kaip įsisenėjęs makroekonominis disbalansas ir aukštas įsiskolinimo lygis visuose ekonomikos sektoriuose; dėl to reikia mažinti finansinį įsiskolinimą ir lieka mažiau išteklių vartojimui ir investicijoms. Be to, nors euro zonos ekonomikos augimo potencialas jau ilgą laiką mažėja, krizė tą tendenciją dar labiau sustiprino. Nepaisant pagerėjimo ženklų, nuolatinis investicijų trūkumas ir aukštas nedarbo lygis kelia riziką, kad augimo perspektyvos gali toliau blogėti. Euro zonos ekonomikos perbalansavimas ir toliau lieka asimetriškas – savo disbalansą naikina tik tos šalys, kurios yra grynosios skolininkės – tai lemia vis didėjančių einamosios sąskaitos perteklių. Pagal visuotinį Didžiojo dvidešimtuko (G 20) susitarimą euro zonos valstybės narės raginamos atskirai ir kartu pasinaudoti visomis (pinigų, fiskalinėmis ir struktūrinėmis) politikos priemonėmis ir užtikrinti tvirtą, tvarų, subalansuotą ir integracinį ekonomikos augimą;
- (2) plataus užmojo struktūrinės reformos turėtų palengvinti sklandų ir veiksmingą žmogiškųjų ir kapitalo išteklių persikirstymą ir padėti spręsti nuolatinių technologinių ir struktūrinių pokyčių problemas. Būtina imtis reformų, kad būtų sukurta palanki verslo aplinka, baigta kurti vidaus rinka ir pašalintos kliūtys investicijoms. Šios pastangos labai svarbios siekiant padidinti produktyvumą ir užimtumą, sustiprinti konvergenciją ir padidinti euro zonos ekonomikos augimo potencialą ir gebėjimą prisitaikyti. Įgyvendinus struktūrines reformas, t. y. sukūrus veiksmingas rinkas, kuriose veiktų reaktyvūs kainų nustatymo mechanizmai, būtų galima paremti pinigų politiką, palengvinant jos poveikio perdavimą realiajai ekonomikai. Reformos, kuriomis šalinami trukdžiai investicijoms ir remiamos investicijos, gali duoti dvigubą naudą: paremti ekonominę veiklą trumpuoju laikotarpiu ir padidinti ilgalaikio ekonomikos augimo pajėgumą.

Valstybėms narėms, kurių finansinio įsiskolinimo mažinimo poreikiai, susiję su didele išorės skola, yra dideli, labai svarbios reformos, kuriomis didinamas produktyvumas, nes spartesnis ekonomikos augimas padeda mažinti BVP dalimi išreikštą skolą. Padidinus kainų ir su kainomis nesusijusį konkurencingumą, būtų labiau prisidedama prie išorės perbalansavimo tose šalyse. Didelį einamosios sąskaitos perteklių turinčios valstybės narės gali prisidėti prie euro zonos perbalansavimo imdamosi priemonių (įskaitant struktūrines reformas), kurios padeda perteklines santaupas nukreipti į vidaus paklausą, visų pirma stiprinant investicijas. Dabartinės mažų palūkanų normų sąlygos taip pat teikia papildomų galimybių šioje srityje, ypač šalyse, kurios turi daug fiskalinio manevravimo galimybių;

- (3) geresnis struktūrinių reformų, įskaitant nurodytąsias konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose ir tas, kurių reikia ekonominei ir pinigų sąjungai (EPS) sukurti, įgyvendinimo koordinavimas gali turėti teigiamą šalutinį poveikį valstybėse narėse ir sustiprinti teigiamą trumpalaikį tų reformų poveikį. Euro grupės teminės diskusijos padėjo pasiekti bendrą sutarimą dėl reformų prioritetų euro zonoje, dalytis geriausia patirtimi, skatinti reformų įgyvendinimą ir struktūrinę konvergenciją. Euro grupė turėtų tęsti šias diskusijas, kai įmanoma, jas intensyvinti, ir veiksmingai pasinaudoti sutartais bendrais principais ir lyginamąja analize. **Šios diskusijos turėtų būti tęsiamos nedarant poveikio vykstančioms diskusijoms atitinkamų sudėčių Taryboje, ir prireikus pripažįstant bendrų problemų ir patirties ES masto aktualumą ir pobūdį.** Nacionalinės produktyvumo tarybos, kurios bus įsteigtos atsižvelgiant į 2016 m. rugsėjo 20 d. priimtą Tarybos rekomendaciją³, taip pat gali prisidėti prie debatų nacionaliniu lygmeniu ir padėti parengti valstybėms narėms būtinas struktūrines reformas, atsižvelgiant į euro zonos ekonomiką;

³ OL C 349, 2016 9 24, p. 1.

- (4) siekiant užtikrinti tinkamas bendras fiskalines kryptis ir tinkamą pinigų sąjungos veikimą, būtina glaudžiai koordinuoti nacionalinę fiskalinę politiką, vadovaujantis bendromis taisyklėmis. Bendromis fiskalinėmis taisyklėmis siekiama užtikrinti skolos tvarumą nacionaliniu lygmeniu, kartu suteikiant makroekonominio stabilizavimo galimybių. Taigi euro zonos nacionalinės ir bendros fiskalinės kryptys turi užtikrinti dviejų tikslų – ilgalaikio nacionalinių viešųjų finansų tvarumo ir trumpalaikio makroekonominio stabilizavimo atskirų šalių ir euro zonos lygmeniu – pusiausvyrą. Šiuo metu vyraujant dideliame netikrumui dėl ekonomikos atsigavimo tvirtumo ir nepanaudotų ekonominių pajėgumų lygio, kai pinigų politika buvo sudarytos palankios sąlygos, pinigų politiką euro zonos lygmeniu turi papildyti fiskalinė politika, kad būtų remiama paklausa, visų pirma investicijos, ir užbaigtas mažos infliacijos laikotarpis. Mažų palūkanų normų sąlygomis didėja fiskalinės politikos efektyvumas, įskaitant šalutinį poveikį kitose šalyse. Todėl yra pagrindo visai euro zonai rekomenduoti palankesnes fiskalines kryptis. Komisija mano, kad dabartinėmis aplinkybėmis pageidautina 2017 m. visos euro zonos lygmeniu numatyti iki 0,5 % BVP fiskalinę ekspansiją⁴. Tai atsargus ir pragmatiškas tikslas, patenkantis į galimų tikslų intervalą, kurio žemutinė riba yra 0,3 %, o viršutinė – 0,8 %, kad būtų galima suderinti makroekonominio stabilizavimo ir fiskalinio tvarumo interesus.

Kartu keliose valstybėse narėse valdžios sektoriaus skola išlieka didelė ir vis dar esama poreikio užtikrinti viešųjų finansų tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu. Dėl šios priežasties būtina užtikrinti, kad fiskalinės pastangos visose valstybėse narėse būtų tinkamai diferencijuotos, atsižvelgiant į fiskalinio manevravimo galimybes ir šalutinį poveikį euro zonos šalyse. Savo fiskalinius tikslus viršijančios valstybės narės turėtų naudotis savo fiskalinio manevravimo galimybėmis, kad pagal Investicijų planą Europai būtų remiama vidaus paklausa ir kokybiškos investicijos, įskaitant tarpvalstybines. Pavyzdžiui, garantijos Europos strateginių investicijų fondui yra ypač veiksmingas būdas fiskalinio manevravimo galimybių turinčioms valstybėms narėms maksimaliai padidinti poveikį realiajai ekonomikai ir euro zonos atsigavimui. Valstybės narės, kurioms pagal Stabilumo ir augimo pakto prevencinę dalį reikia toliau vykdyti fiskalinį koregavimą, turėtų užtikrinti, kad kitais metais iš esmės būtų laikomasi Pakto reikalavimų. Valstybės narės, kurioms taikoma Pakto korekcinė dalis, turi užtikrinti, kad būtų laiku ištaisytas jų perviršinis deficitas, be kita ko, numatant nenumatytoms aplinkybėms skiriamų fiskalinių rezervų.

⁴ Žr. COM(2016) 727 final, 2016 11 16.

Struktūrinės reformos, visų pirma skirtos produktyvumui didinti, paremtų ekonomikos augimą ir pagerintų viešųjų finansų tvarumą. Be to, ryžtingai patobulinus nacionalinių biudžetų (tiek pajamų, tiek išlaidų dalies) struktūrą ir valdymą, nukreipiant išteklius į materialias ir nematerialias investicijas, padidėtų biudžetų poveikis paklausai trumpuoju laikotarpiu ir produktyvumui ilgesniuojų laikotarpiu. Siekiant sustiprinti valstybių narių politikos patikimumą ir padėti užtikrinti tinkamą trumpalaikio makroekonominio stabilizavimo, skolos tvarumo ir ilgalaikio ekonomikos augimo pusiausvyrą, būtinos veiksmingos nacionalinės fiskalinės sistemos;

- (5) nuolat mažėjant nedarbui, darbo rinkos euro zonoje toliau laipsniškai atsigauna. Tačiau ilgalaikio nedarbo ir jaunimo nedarbo lygis tebėra aukštas, o keliose valstybėse narėse **didelį susirūpinimą tebekelia** skurdas, **socialinė atskirtis ir nelygybė**. Nepaisant [...] pažangos vykdant reformas, kuriomis siekiama didinti darbo rinkų atsparumą ir gebėjimą prisitaikyti, skirtumai euro zonoje tebėra dideli ir toliau kelia grėsmę sklandžiam euro zonos veikimui. Tinkamos struktūros, teisinga ir įtrauki darbo rinka, socialinės apsaugos, mokesčių ir išmokų sistemos yra būtinos, kad būtų galima sklandžiai ir nuolat nukreipti darbo jėgą į produktyvesnę veiklą, remti darbą keičiančių darbuotojų arba iš darbo rinkos išstumtų asmenų (re)integraciją, sumažinti segmentaciją ir skatinti **ekonominę ir socialinę konvergenciją**, be kita ko, didinant kokybiško užimtumo galimybes. Tai taip pat užtikrins veiksmingesnę automatinio stabilizavimo funkciją ir tvirtesnę **tvarų ir integracinį** ekonomikos augimą bei užimtumą, kurie yra svarbūs sprendžiant euro zonos socialines problemas. Būtinos reformos apima:
- i) darbuotojų apsaugos teisės aktų pakeitimus, kurių tikslas – patikimos sutarčių sąlygos, kuriomis užtikrinamas lankstumas ir saugumas tiek darbuotojams, tiek darbdaviams, skatinami asmens statuso pokyčiai darbo rinkoje, vengiama dviejų pakopų darbo rinkos formavimosi ir prireikus sudaromos darbo sąnaudų koregavimo sąlygos; šioje srityje pastaraisiais metais reformų pastangos buvo itin intensyvios;
 - ii) įgūdžių tobulinimą gerinant švietimo sistemų ir visapusiškų mokymosi visą gyvenimą strategijų rezultatus ir veiksmingumą, daugiausia dėmesio skiriant darbo rinkos poreikiams;

iii) veiksmingą aktyvios darbo rinkos politiką, skirtą padėti bedarbiams, įskaitant ilgalaikius bedarbius, sugrįžti į darbo rinką ir aktyviau joje dalyvauti, ir

iv) šiuolaikiškas, **tvarias** ir adekvačias socialinės apsaugos sistemas, kuriomis **viso gyvenimo ciklo metu veiksmingai ir rezultatyviai prisidedama prie socialinės įtraukties ir integracijos į darbo rinką**. Be to, dar geresnių rezultatų darbo rinkoje galima pasiekti mokesčių našta perkeltiant nuo darbo jėgos, visų pirma mažas pajamas gaunančių asmenų, ir užtikrinant teisingas mokesčių sistemas. Tokias reformas įgyvendinusios euro zonos valstybės narės yra atsparesnės, o jų užimtumo ir socialinės srities rezultatai geresni. **Rengiant tokias reformas reikia atsižvelgti į jų galimą socialinį poveikį;**

- (6) kuriant bankų sąjungą padaryta tam tikra pažanga, tačiau ji dar nesukurta. Tai, kad nėra bendros indėlių garantijų sistemos ir Bendro pertvarkymo fondo bendros finansinio stabilumo stiprinimo priemonės, menkina bankų sąjungos galimybes nutraukti sąsają tarp bankų ir valstybių. Apskritai po krizės euro zonos bankų sektoriaus atsparumas padidėjo, tačiau dėl tam tikrų veiksnių, tokių kaip aukštas neveiksnių paskolų lygis, neveiksmingi verslo modeliai ir perteklinis pajėgumas kai kuriose valstybėse narėse, spaudimas bankams išaugo ir visa tai lėmė mažą pelningumą ir grėsmes gyvybingumui. Dėl šio spaudimo bankai yra mažiau pajėgūs skolinti ekonomikai. Rizika kyla ir realiajai ekonomikai: kai kuriose valstybėse narėse valdžios sektoriaus skolos ir nefinansinės privačiojo sektoriaus skolos lygis tebėra aukštas. Privačiajame sektoriuje būtina nuolat tvarkingai mažinti finansinį įsiskolinimą, pertvarkant, tvarkant ir prireikus restruktūrizuojant veiksnias skolas, taip pat likviduojant neveiksnių skolų atsargas, kad būtų galima greičiau ir veiksmingiau perskirstyti kapitalą. Šiomis aplinkybėmis pagrindiniai sėkmingo ir ekonomikos augimui palankaus finansinio įsiskolinimo mažinimo proceso komponentai yra tokie: mažinti vis dar aukštą neveiksnių paskolų lygį ir vadovautis bendrais principais rengiant įmonių ir namų ūkių nemokumo sistemas, taip pat gerinant nemokumo procedūras ir neteisminio ginčų sprendimo sistemas;

- (7) praėjusiais metais padaryta tam tikra pažanga įgyvendinant iniciatyvas, pateiktas penkių pirmininkų pranešime dėl Europos EPS sukūrimo, be kita ko, susijusias su didesniu euro zonos aspekto vaidmeniu Europos semestre, rekomendacija dėl nacionalinių produktyvumo tarybų ir Europos fiskalinės valdybos įsteigimu Komisijos sudėtyje. Taip pat tęsiamas darbas siekiant padidinti fiskalinių taisyklių skaidrumą ir sumažinti jų sudėtingumą. Tačiau vis dar nesusitarta dėl kitų EPS labai svarbių iniciatyvų, pavyzdžiui, 2015 m. lapkričio mėn. Komisijos pasiūlytos Europos indėlių garantijų sistemos. Be to, atsižvelgiant į penkių pirmininkų pranešimą, yra platesnio pobūdžio sprendimų uždavinių. Komisija paskelbė ketinanti 2017 m. kovo mėn. pateikti baltąją knygą dėl Europos ateities, kurioje būtų aptariama ir EPS ateitis. Norint susitarti dėl veiksmingų tolesnių veiksmų būtinas visų euro zonos valstybių narių ir ES institucijų, taip pat euro zonai nepriklausančių valstybių narių bendras atsakomybės jausmas ir bendras noras siekti tikslo, nes stipri EPS padės ryžtingiau spręsti ES kylančius uždavinius ir taip pat turės teigiamą poveikį euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms,

REKOMENDUOJA euro zonos valstybėms narėms 2017–2018 m. laikotarpiu atskirai ir kartu imtis šių veiksmų Euro grupėje:

1. vykdyti politiką, kuria būtų remiamas ekonomikos augimas trumpuoju bei ilguoju laikotarpiu ir gerinamas gebėjimas prisitaikyti, perbalansavimas ir konvergencija. Teikti pirmenybę reformoms, kuriomis didinamas produktyvumas, gerinama institucinė ir verslo aplinka, šalinamos kliūtys investicijoms ir remiamas darbo vietų kūrimas. Einamosios sąskaitos deficitą arba didelę išorės skolą turinčios valstybės narės turėtų didinti produktyvumą ir kartu riboti vienetui tenkančias darbo sąnaudas. Didelį einamosios sąskaitos perteklių turinčios valstybės narės turėtų sparčiau įgyvendinti priemones, kurios padeda stiprinti jų vidaus paklausą, visų pirma investicijas;

2. užtikrinti apskritai palankias fiskalines kryptis, kurios padėtų subalansuoti politikos priemonių derinį, kad būtų remiamos reformos ir stiprinamas ekonomikos atsigavimas, 2017 m. užtikrinant iki 0,5 % BVP fiskalinę ekspansiją. Sutelkti nacionalines pastangas, kad būtų užtikrintas ilgalaikis fiskalinis tvarumas, laikantis Stabilumo ir augimo pakto, ir trumpalaikis makroekonominis stabilizavimas euro zonoje, pasinaudojant visomis turimomis manevravimo galimybėmis pagal Stabilumo ir augimo paką. Diferencijuoti atskirų valstybių narių dedamas fiskalines pastangas, geriau atsižvelgiant į jų atitinkamą padėtį Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų atžvilgiu, bendrą euro zonos padėtį ir šalutinį poveikį visose euro zonos valstybėse narėse:
- i) savo fiskalinius tikslus viršijančios valstybės narės naudotusi savo fiskalinio manevravimo galimybėmis, kad pagal Investicijų planą Europai būtų remiama vidaus paklausa ir kokybiškos investicijos, įskaitant tarpvalstybines;
 - ii) valstybės narės, kurioms pagal Stabilumo ir augimo pakto prevencinę dalį reikia toliau vykdyti fiskalinį koregavimą, užtikrintų, kad iš esmės būtų laikomasi Pakto reikalavimų;
 - iii) valstybės narės, kurioms taikoma Pakto korekcinė dalis, užtikrintų, kad būtų laiku ištaisytas jų perviršinis deficitas, be kita ko, numatant nenumatytoms aplinkybėms skiriamų fiskalinių rezervų. Gerinti viešųjų finansų struktūrą sukuriant daugiau galimybių materialioms ir nematerialioms investicijoms ir užtikrinti veiksmingą nacionalinių fiskalinių sistemų veikimą;
3. įgyvendinti veiksmingu socialiniu dialogu paremtas reformas, kuriomis skatinamas **konkurencingumas**, darbo vietų kūrimas, **darbo vietų kokybė**, **atsparumas ir ekonominė bei socialinė [...] konvergencija [...]**. Šios reformos turėtų apimti:
- i) patikimas darbo sutartis, kuriomis užtikrinamas lankstumas ir saugumas tiek darbuotojams, tiek darbdaviams;
 - ii) kokybiškas ir veiksmingas švietimo ir mokymo sistemas ir visapusiškas mokymosi visą gyvenimą strategijas, orientuotas į darbo rinkos poreikius;
 - iii) veiksmingą aktyvios darbo rinkos politiką, skirtą dalyvavimui darbo rinkoje remti;
 - iv) šiuolaikiškas, **tvarias** ir adekvačias socialinės apsaugos sistemas, kuriomis **viso gyvenimo ciklo metu veiksmingai ir rezultatyviai prisidedama prie socialinės įtraukties ir integracijos į darbo rinką**. Perkelti mokesčių naštą nuo darbo jėgos, visų pirma mažas pajamas gaunančių asmenų, ir tose valstybėse narėse, kuriose kainų konkurencingumas nesiekia euro zonos vidurkio, o tose šalyse, kurios neturi fiskalinio manevravimo galimybių, tai įgyvendinti nedarant poveikio biudžetui;

4. susitarti dėl Europos indėlių garantijų sistemos, remiantis Komisijos 2015 m. lapkričio mėn. pasiūlymu, ir pradėti darbą, susijusį su Bendro pertvarkymo fondo bendra finansinio stabilumo stiprinimo priemone, kad ji pradėtų veikti iki Fondo pereinamojo laikotarpio pabaigos. Parengti ir įgyvendinti veiksmingą visos euro zonos masto strategiją, kuria būtų mažinama rizika bankų sektoriaus gyvybingumui, įskaitant riziką, susijusią su aukštu neveiksnių paskolų lygiu, neveiksmingais verslo modeliais ir pertekliniu pajėgumu. Valstybėse narėse, kuriose privačiojo sektoriaus skola yra didelė, skatinti tvarkingai mažinti finansinį įsiskolinimą;
5. atvirai ir skaidriai spartinti iniciatyvas, kuriomis siekiama baigti kurti EPS, visapusiškai atsižvelgiant į ES vidaus rinkos taisykles. Įgyvendinti likusius penkių pirmininkų pranešimo dėl Europos EPS sukūrimo 1 etapo veiksmus.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas
